

ŚWIDERSZELE RÓŻAŃSKI

NR 5/95

MIESIĘCZNIK

"Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwałą znośli..."

Kazimierz Wyka

Dlatego też "róbmy swoje (...) może to coś da? Kto wie?"

Cena 50 gr

N a r e w

Narew, niekiedy zwana "Narwa", prawy dopływ Wisły, bierze początek na wschodnim krańcu puszczy Białowieskiej, w bagnach zwanych Orłowo (Orchowo), niedaleko źródeł Jasiołdy. Rzeka płynąc kręto lukiem dość silnie ku północy wydanym. Szerokość u źródeł wynosi 8-50 sążni (sążeń polski dzieli się na 3 łokcie małe - długość przeciętnej ręki od pachy do dłoni), głębokość od 7 do 20 stóp, dno ilowate.

połączyć się z Wisłą. Narew podlaska wielce się różni od mazowieckiej. Na Podlasiu Narew jest dziwnie bagnista i powolna, płynie ona po szerokiej, obfitującej w łąki nizinie, tworząc wielkie mnóstwo odnóg i błotnistych maleńkich jeziorok zarosłych trzciną, sitowiem, miętą wodną i rozmaitym wodnym zielskiem. Roślinność jest tu bujna i bogata, a dotąd przez botaników należycie nie zbadana. Błota najszerzej rozciągają się w tak

W okolicy Siemionówki porzucą leśną krainę dwóch puszczy i zwróciwszy się więcej na zachód, przybiera z lewego brzegu rzekę Narewkę, która płynie przez Białowieżę i wody puszczy do Narwi przynosi. Z tych wszystkich dopływów dwie tylko rzeki przydatne były do spławu drzewa, a mianowicie Narewka i Supraśl, który uprawiany był jeszcze w pierwszych latach po drugiej wojnie światowej w naszych okolicach. Płynąc po obszernych równinach w swym początkowym nurcie, napotyka po drodze wiele niewielkich jezior. Jednym z bardziej osobliwych jest bardzo wąskie ale dość długie i głębokie jezioro Jan-klarz (Jęklarz), tem szczególne, że jest wyżej od Narwi położone i woda sączy się strumykiem do niej z tego jeziora.

Narew litewska u źródła, a raczej na Rusi litewskiej (Czarnej) poczeta, dalej podlaska, staje się rzeką mazowiecką, aby w sercu Mazowsza

zwanym widłach Narwi i Biebrzy, gdzie kilka mil kwadratowych zajmują, mianowicie pasmo błot ciągnie się od Wizny, Tykocina, Złotoryi aż do wsi Topielec, Ruda Osowiecka, powyżej Drozdowa.

Narew na Mazowszu od granic podlaskich, czyli od ujścia Biebrzy, zmienia dość szybko swój charakter. Spadek ma tu znacznie większy, dlatego płynie bystrzej, koryto ma jedno, brzegi suche i przystępne, a od Wizny do Nowogrodu koryto jej wije się po dość szerokiej płaszczynie, zwanej „polwami”. Nie są to już moczary podlaskie, ale raczej błonia stanowiące jakoby dno olbrzymiego jaru, którego obie krawędzie piętrzą się w malownicze, lasami przystrojone wzgórza.

Na Mazowszu Narew przybiera z prawego brzegu, oprócz granicznej Biebrzy strugę: Kapiowską, Barano-

dokończenie na str. 5.

Przed spotkaniem z rachmistrzem spisowym

W dniach 18-31 maja zostanie przeprowadzony ogólnopolski spis ludności. Badania mają dostarczyć nowych danych o obecnej sytuacji demograficznej, zawodowej i mieszkaniowej ludności.

Spis będzie prowadzony metodą reprezentacyjną. Rachmistrze spisowi, panie: Barbara Gawanowska, Danuta Hołozubiec, Agnieszka Kacz-

Dokończenie na str. 2

Atomowe sprawy promieniowanie

Promieniowanie to wysyłanie i przenoszenie energii na odległość. Energia może być wysyłana w postaci ciepła, światła, fal elektromagnetycznych oraz w postaci cząstek. W naszym otoczeniu znajduje się wiele różnych źródeł promieniowania. Są to źródła naturalne jak Słońce i sztuczne jak lampa, grzejnik, nadajnik telewizyjny czy radiowy. Promieniowanie jest wszędzie. Jesteśmy zanurzeni w morzu promieniowania. I tak np. Słońce wysyła promieniowanie nadfioletowe, grzejnik - promieniowanie podczerwone, nadajnik radiowy - promieniowanie radiowe. Szczególnym rodzajem promieniowania jest promieniowanie jonizujące, nazywane tak, ponieważ wywołuje w obojętnych elektrycznie atomach i cząsteczkach materii zmiany ładunku elektrycznego, czyli jonizację. Promieniowanie jonizujące nie działa na nasze zmysły, podobnie jak nie odczuwamy promieniowania elektromagnetycznego. Jednak to dzięki wykorzystaniu promieniowania jonizującego lekarz może zbadać czy złamana kość została dobrze ustawiona, a technik może sprawdzić czy szczelny jest rurociąg, którym będzie przesyłana ropa czy gaz. Promieniowanie jonizujące pochodzi z przestrzeni kosmicznej, ze skał, gleby, powietrza, a także może być wytworzone sztucznie. Ta

Dokończenie na str. 7

W kilku zdaniach, jednym tohem

- * 8 maja w rocznicę zakończenia II wojny światowej przedstawiciele władz gminnych, kombatanów z Koła Światowego Związku Żołnierzy AK, młodzież szkolna złożyli kwiaty w miejscach upamiętniających walczących i poległych w latach 1939 - 1945. Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w kościele parafialnym. Po mszy zebrani przeszli na Plac Obrońców Różana, gdzie posadzili drzewko - symbol wolności i pokoju, a końcowym akcentem było spotkanie w Urzędzie Gminy.
- * 3 i 4 czerwca odbędzie się zjazd absolwentów Zespołu Szkół w Różaniu w związku z obchodami 30-lecia jego istnienia.
- * Zakończona została budowa sieci wodociągowej na ulicach: Sienkiewicza, Gdańskiej, Placu Obrońców Różana, 3-go Maja. Trwają prace na pozostałych: Kilińskiego i Fortowej. Zarząd gminy ogłosił już przetarg na wykonanie remontu ulic. Termin realizacji tego zadania przewidywany jest na czerwiec.
- * Humorystycznym akcentem tegorocznych matur może być przykład, jak nasza młodzież może być zaradna. Otóż byli tacy, którzy na kolegach ze szkoły chcieli zarobić i próbowali sprzedać tematy maturalne z j. polskiego. Podobno po 100 tys. starych zł od tematu. Swoją drogą ciekawe ilu arbitriumistów dało się nabrać.

opr. J.K.

Przed spotkaniem z rachmistrzem spisowym

Dokończenie ze str. 1

marczyk i Bogumiła Marek w godz. 16⁰⁰ - 20⁰⁰ odwiedzą 160 mieszkań w następujących obwodach spisowych: Dąbrówka, Dzbaż, Kaszewiec, Mroczyki-Rębiszewo, Szygi, Załęże Garki, Załęże Sędzią oraz w Różaniu ulice: Fortową, Gdańską, Kilińskiego i Warszawską. Wcześniej, bo już od 12 do 16 maja rachmistrze dokonają obchodu przedspisowego, w czasie którego ustalą termin odwiedzin właściciela mieszkania w celu zasięgnięcia informacji i pozostawią kartę do wpisania powierzchni mieszkania.

O tym, które mieszkanie zostało wylosowane do spisu, właściciele powiadomieni zostaną listem prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Rachmistrze spisowi zostali wcześniej przeszkoleni przez Wojewódzki Urząd Statystyczny. Ustalono też koordynatorów do przeprowadzenia spisu. W naszej gminie są to panie: Danuta Hołozubiec i Agnieszka Kaczmarczyk.

Każdy rachmistrz będzie posiadał legitymację ze zdjęciem podpisaną przez burmistrza i dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego.

Rachmistrze, poza pytaniami dotyczącymi danych osobistych, będą zbierali informacje na temat mieszkań - powierzchni lokali, liczby pokoi, standardu, formy własności. Właściciele prywatnych domów będą udzielali też informacji o roku budowy, a rolnicy o powierzchni posiadanej gospodarstwa.

Spis określi również skalę bezrobocia. Objęci spisem mieszkańcy będą pytani o pracę, czy w gospodarstwie domowym są osoby, które poszukują pracy i w jaki sposób starają się znaleźć zatrudnienie.

Osoby objęte spisem powinny udzielać wyczerpujących informacji na pytania zawarte w formularzach spisowych. Zebrane i gromadzone w spisie materiały stanowią poufne informacje i będą wykorzystywane wyłącznie do badań i zestawień statystycznych.

Badania takie, nazywane mikrospisem, odbywają się co pięć lat, w odróżnieniu od Narodowego Spisu Powszechnego, prowadzonego co dziesięć lat. Ostatni Narodowy Spis Powszechny prowadzony był w grudniu 1988 r.

oprac. J. K.

Co? Gdzie? Kiedy? U kogo?

Dokończenie ze str. 8

Dom Pomocy Społecznej Dla Matki Samotnej Z Nieletnimi Dziećmi - ul. Gdańska 4, tel. 669031

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego - ul. Mickiewicza 1, czynny: poniedziałek - czwartek 8⁰⁰-20⁰⁰, piątek 8⁰⁰-16⁰⁰, tel. 669042

Miejska Biblioteka Publiczna - ul. Warszawska 17, czynna poniedziałek - piątek 10⁰⁰-18⁰⁰, sobota 8⁰⁰-16⁰⁰, tel. 669002

Redakcja „Świerszcza Różańskiego” - patrz GOUK

Komisariat Policji - ul. Lwowska 4, tel. 669007

Ochotnicza Straż Pożarna - ul. Warszawska 4, tel. 669008

Ośrodek Pomocy Społecznej - Plac Obr. Różana 4, czynny dla interesantów 8⁰⁰-10⁰⁰, tel. 669005 (centrala), bezpośredni 669177

Parafia Rzymsko-Katolicka - ul. Panny Marii 7, tel. 669001

Siostry Misjonarki - ul. Panny Marii 3, tel. 669221

Przedszkole Samorządowe - ul. Szkolna 10, tel. 669526

Punkt Małej Gastronomii z Hotelem - ul. Ostrowska 18, tel. 669065

Strażnik Wodny - ul. Mostowa 11, tel. 669003

Szkoła Podstawowa - ul. Szkolna 3, tel. 669012

Urząd Gminy - Plac Obrońców Różana 4, czynny: 8⁰⁰-16⁰⁰ (przy sobocie wolnej od pracy, 8⁰⁰-15⁰⁰ (przy sobocie pracującej), 8⁰⁰-12⁰⁰ (w sobotę pracującą), burmistrz przyjmuje interesantów we wtorki 8⁰⁰-16⁰⁰, przewodniczący Rady Miejskiej w czwartki 12⁰⁰-16⁰⁰, tel. 669005 (centrala)

Urząd Stanu Cywilnego - czynny jest w godzinach pracy Urzędu Gminnego, pok. 27, tel. 669005 wew. 18

Zajazd Rycerski - ul. Warszawska 41, tel. 669043

Zakład Gospodarki Komunalnej - ul. Kościuski 61A, czynny: 7⁰⁰-15⁰⁰, tel. 669041

Zespół Szkół - ul. Warszawska, tel. 669026

Internat - ul. Sienkiewicza 26, tel. 669014, ul. Szkolna 6, tel. 669092

Schronisko młodzieżowe - ul. Sienkiewicza 26, czynne: lipiec - sierpień, tel. 669014

Warsztat Szkolne - tel. 669045

WPADEK I WPADEK

W dniu 4 kwietnia mieszkańcy Kołak S. Ł. skradziono 10 m³ drewna tartacznego wartości około 3.000 zł. Sprawcę ustalono.

§

W dniu 11 kwietnia mieszkanka Strzemiecznych - Oleksy zgłosiła, że syn znęca się nad nią fizycznie i moralnie. Policjanci kilkakrotnie interweniowali i zatrzymali „syna” w areszcie do wytrzeźwienia.

§

W dniu 16 kwietnia w Młynarzach 16 letni A. M. wskutek nieszczęśliwego zaczepienia głową o zwisający przewód linii wysokiego napięcia poniósł śmierć a jego siostra została ranna i przebywała w szpitalu. Postępowanie wyjaśniające ten tragiczny wypadek w toku.

§

18 kwietnia nieznanymi sprawcami dokonano włamania do niezamieszkałego budynku w Sieluniu. Skradli właścicielowi budynku M. M. przedmioty na sumę 2,5 tys. zł.

§

24 kwietnia mieszkanka Ponikwi J. P. powiadomiła komisariat policji, że jej zięć J. G. wyciął około 2 ha lasu pomimo zakazu wyrębu wydane go przez sąd.

§

W dniu 29 kwietnia w Gierwatach spaliły się zabudowania gospodarcze oraz zabytkowy młyn należące do mieszkańca Ostrołki A. S.

§

W dniu 9.05 w miejscowości Podborze wydarzył się wypadek drogowy, w wyniku którego uszkodzeniu uległy dwa samochody fiat 126p a obrażeń ciała doznał jeden z kierujących, który został odwieziony do szpitala.

§

W dniu 10.05 mieszkaniec Różana B. B. powiadomił komisariat policji, że wyłowił z Narw. zwłoki nieznanego mężczyzny.

§

Dnia 10.05 zaginął mieszkaniec Różana S. W momencie oddawania materiałów do druku nie było jeszcze nic wiadomo o zaginionym.

§

W nocy z 11 na 12 maja spaliła się Stacja Wodna PTTK w Różaniu. Przyczyny pożaru bada policja.

Na podstawie informacji z Komisariatu Policji w Różaniu
odr. K. Kruszewsk

Plan pracy Rady Miejskiej w Różanie na 1995 rok

Załącznik do Uchwały Nr IX/51/95 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 28 marca 1995 roku.

Luty

1. Sprawozdanie z jednostek podporządkowanych Radzie Miejskiej.
2. Informacja z realizacji programu przeciwdziałania alkoholizmowi.
3. Informacja o stanie ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Różan.
4. Ustalenie ceny zboża, jako podstawy do obliczenia podatku rolnego na I półrocze 1995 r.

Marzec

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za rok 1994 i udzielenie absolutorium Zarządowi Gminy.
2. Uchwalenie budżetu gminy na rok 1995.

Maj

1. Informacja o realizacji gminnego programu do walki z bezrobociem na terenie gminy.
2. Zmiana regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy.

Lipiec

1. Analiza realizacji ustawy o najmie lokali mieszkalnych, dodatkach mieszkaniowych i własności lokali.
2. Stan bezpieczeństwa pożarowego w gminie.
3. Sprawozdanie z pracy Zarządu Gminy za II kwartał 1995 r.

Sierpień

1. Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za I półrocze 1995 roku.
2. Ustalenie ceny zboża przyjmowanej jako podstawa do obliczania podatku rolnego na obszarze gminy za drugie półrocze 1995 r.
3. Stan oświaty w Gminie Różan w związku z przejściem prowadzenia od 1996 roku przez Gminę szkół podstawowych.

Listopad

1. Przedstawienie przez Zarząd Gminy projektu budżetu na rok 1996.
2. Informacja Zarządu Gminy o stanie mienia komunalnego.
3. Informacja o pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie.

Grudzień

1. Informacja Zarządu z realizacji uchwał.
2. Uchwalenie stawek podatków od: nieruchomości, posiadania psów, środków transportowych, opłaty targowej.
3. Zmiany w budżecie gminy.

Przewodniczący Rady Miejskiej mgr Andrzej Komsta

Problem śmieci ciąg dalszy

Ostatnio w województwie ostrołęckim pod lupę kontrolną wzięto wysypiska śmieci i odpadów. Ich celem jest eliminowanie nieprawidłowości i zaniedbań w eksploatacji, a także likwidacja składowisk tymczasowych i „dzikich”. Tych ostatnich w naszym mieście i gminie jest znaczna ilość. Jedno z nich na pograniczu Różana i Prycanowa zostanie odgradzone od drogi, zasypane ziemią i wyrównane. Ustawiona zostanie tablica zakazująca wywożenia i składowania śmieci i odpadów.

Na innych wysypiskach śmieci są niewłaściwie składowane. Wysypisko powinno być zapełniane stopniowo. Odpady należy przykrywać warstwą ziemi i stopniowo rekultywować. Zaniedbane w eksploatacji wysypisko negatywnie oddziałuje na glebę, wodę i powietrze.

Najwięcej problemów sprawiają wysypiska tymczasowe i w zasadzie są to wysypiska nielegalne, urządzone bez odpowiednich uzgodnień i wymogów w zakresie ochrony środowiska.

Śmieci i odpady są coraz trudniejszym problemem. Stanowią zagrożenie dla środowiska. Rozwiązanie tego problemu utrudnia brak wrażliwości i wyobraźni, a nawet zwykłej dobrej woli ze strony społeczeństwa.

Jeśli nie docenimy tego problemu, góry śmieci zagrożą nie tylko przyrodzie, ale i nam samym.

oprac. J.K.

U nas i wokół nas

W dniu 10 maja w Zespole Szkół w Różanie do matury przystąpiło 134 osoby. Z IV LO - 35 uczniów, z V TMR - 18, z IV LZ Pracownik Administracyjno Biurowy - 32, z IV LZ Rolnik - 22 uczniów i 27 osób z Technikum Zawodowego dla dorosłych.

Tematy z języka polskiego brzmiały (z wyjątkiem TZdD):

1. „Tam nasz początek” Cz. Miłosz. Co z dorobku literatury średniowiecza i odrodzenia uważasz za godne utrwalenia i ocalenia w świadomości pokoleń? (Na ten temat pisało 31 osób).

1. Szczęście osobiste a obowiązek wobec kraju i społeczeństwa w życiu bohaterów Adama Mickiewicza i Stefana Żeromskiego. (Wybrało go 68 osób)

3. Świat wartości i ideałów w wybranych utworach literatury polskiej i obcej po roku 1918. (Na temat ten zdecydowało się 8 osób).

4. Analiza i interpretacja wiersza Wiesławy Szymborskiej „Psalm”.

Tematy z j. polskiego dla Technikum Zawodowego dla Dorosłych:

1. „A to Polska właśnie” S. Wyspiański. Wizerunek narodu w literaturze wybranej epoki. (Na ten temat pisało 6 osób).

2. Miłość ojczyzny w wybranych utworach literatury romantyzmu i pozytywizmu. (Wybrało go 6 osób).

3. Odpowiedzialność człowieka za swoje czyny. Rozwiń myśl na przykładzie literatury XX wieku. (Pisało na ten temat 7 osób).

4. Analiza i interpretacja wiersza T. Różewicza „Ocalony”. (Analizowało i interpretowało 2 osoby).

Dyrektor szkoły Pani B. Wasilewska jest zdania, że tematy były łatwiejsze niż w roku ubiegłym, młodzież dobrze przygotowana, a prace były obszerne i dobrze napisane.

opr. K.K.

3 maja w Różanie obchodzono Dzień Strażaka. O godz. 12⁰⁰ odprawiona została msza święta w intencji strażaków.

O godz 17⁰⁰ w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury miłośnicy muzyki i piosenki

mogli spędzić wolny czas oglądając występy zespołów działających przy naszej placówce.

Na gościnnych występach przebywał cyrk „Polonia”. Mieszkańcy Różana i okolic w dniu 3 maja o godz. 13 i 16 mogli oglądać występy artystów cyrkowych i turek dzikich zwierząt. Dla najmłodszych dyrekcja cyrku w trakcie występu zorganizowała dyskotekę.

7 maja odbyło się zebranie członków Banku Spółdzielczego w Różanie. Przedmiotem dyskusji na zebraniu była ocena działalności oraz kierunków dalszej pracy i udziału BS w społeczno-gospodarczym i kulturalnym rozwoju gminy.

oprac J.K.

